

PROTOCOL

Entorn segur

index.

Què és Entorn Segur? p. 03

Aspectes rellevants abans d'iniciar-se en el protocol p. 04

. Què fer abans del campament o activitat. p. 05

. Què fer durant el campament o activitat. p. 06

Protocol en cas d'índici de risc. p. 07

1. Activar mesures de preventives de protecció. p. 08

2. Recollir la informació de la persona afectada. p. 08

3. Comunicar a la comissió d'Entorn Segur del campament o activitat. p. 08

4. Redactar el document de l'entrevista a la persona afectada. p. 09

5. Recollir la informació de la persona acusada. p. 09

6. Redactar el document de l'entrevista a la persona acusada. p. 09

7. Avisar del què ha passat a la presidència de l'Associació i seguir les seues indicacions. p. 09

8. Realitzar una reunió d'Entorn Segur + Cap de Campament + Cap d'Agrupament per a valorar els passos a seguir. p. 10

Després de l'activació del protocol. p. 14

. Acompanyament i seguiment del cas. p. 14

ANNEXOS p. 16

Què és Entorn Segur?

L'escoltisme té un gran repte i una gran responsabilitat a l'hora de previndre, detectar i gestionar els diferents problemes o dificultats que puguen tindre els xiquets, xiquetes i joves als quals acompanyem durant la seua progressió personal.

L'educació afectiva-sexual és una de les estratègies clau en la prevenció de l'abús sexual infantil, la generació d'una ètica de la cura en les relacions i el compliment ple dels drets dels xiquets, xiquetes i adolescents.

És per això que des de la FEV hem elaborat aquest protocol propi, basant-nos en el proporcionat per MSC (Moviment Scout Catòlic) i juntament amb l'assessorament d'un gabinet de psicòlogues especialitzades.

És responsabilitat de totes i tots conèixer-ho, seguir-ho i vetlar per la protecció de tots i totes les integrants dels nostres agrupaments.

Aspectes a tenir en compte abans d'iniciar-se en el protocol.

És molt important llegir tot el protocol i tots els annexos. Cada cas és diferent, per això mai resoldrem un cas igualment que un altre. Aquest protocol presenta una guia general que cal adaptar a les característiques de cada persona i cada situació. És important conèixer el protocol per a poder seguir les actuacions, però, sobretot, és essencial aplicar-ho tenint en compte el context i a les persones implicades.

Hi ha accions que, depenent de l'edat, poden ser part del desenvolupament del xiquet o xiqueta; cal tindre especial cura quan el que observem és entre persones de la mateixa edat i són menors de 7 anys.

Exemple: és normal que xiquets i xiquetes de 5 anys es toquen els genitals, perquè és una zona amb moltes terminacions nervioses i els genera plaer. És normal que es facen besos en la boca, que es toquen les parts íntimes entre ells i elles jugant.

És molt important conèixer els indicadors de risc que poden presentar els xiquets i xiquetes per a poder detectar qualsevol indicatiu i conèixer les línies roges que no pot traspasar el kraal. Tot això ho podem trobar en l'**ANNEX 0**.

Aspectes a tenir en compte abans d'iniciar-se en el protocol.

Què hem de fer **ABANS** del campament o activitat?

- 1 Crear el càrrec o la comissió d'entorn segur dins del kraal. Aquesta persona no sols serà coneixedora del protocol, sinó que se l'haurà llegit bé i l'haurà de tindre a mà en cas de necessitar utilitzar-lo. El o la cap d'agrupament i de campament (si són persones diferents de la persona elegida per al càrrec d'entorn segur) també haurien d'estar dins de la comissió i fer el mateix.
- 2 Presentar el càrrec o comissió i les persones que la integren a la resta del kraal i llegir conjuntament el protocol.
- 3 La comissió d'entorn segur hauria de tindre (o aconseguir abans del campament o activitat) el contacte de la presidència de l'associació a la qual pertany.
- 4 És convenient portar impresos al campament o activitat el Protocol, un acord de confidencialitat per persona del kraal(**ANNEX 2**) +i una còpia de la resta d'annexos.

abans

Aspectes a tenir en compte abans d'iniciar-se en el protocol.

Què hem de fer **DURANT** el campament o activitat?

- 1 El primer dia cal fer una explicació o xarrada d'Entorn Segur als xiquets i xiquetes.
És convenient al llarg del primer dia, igual que s'expliquen les normes del campament o activitat, fer una xicoteta reflexió amb els xiquets i xiquetes sobre Entorn Segur. Es pot fer adaptada a cada branca i podeu trobar alguns exemples i recursos de com fer-ho a l' **ANNEX 1**.
- 2 A tindre en compte: els telèfons mòbils de xiquets, xiquetes i joves en la naturalesa no són necessaris, pel que recomanem que, de manera preventiva, no s'utilitzin en el transcurs del campament. És una manera de treballar altres objectius pedagògics i evitar fugida d'informació en cas d'activar el protocol.
- 3 En cas de rebre la informació del fet que ha ocorregut un incident relacionat amb Entorn Segur, activem el **Protocol en cas d'indici de risc**.

Protocol en cas d'indici de risc

La informació ens pot arribar de 3 formes diferents:

- Observació directa (important **ANNEX 0**)
 - Comunicació de la persona afectada a una **PERSONA DE CONFIANÇA**
La persona de confiança és la persona a la qual ha acudit la persona afectada a explicar-li l'ocorregut. Més endavant s'especifica la seua tasca.
 - Comunicació de terceres persones.
Persones que han sigut testimonis del succés que ho conten.
- TESTIMONIS (**ANNEX 7**)

Protocol en cas d'indici de risc

1

Activar les mesures preventives de protecció.

Protegir la persona afectada i intentar que no estiga en contacte amb la persona agressora.

Depén molt del cas i de l'estat en el qual estiga la persona afectada. Si la persona està desregulada (ansietat, mal emocionalment) cal que una persona de confiança estiga amb ella, al seu costat en tot moment.

Amb adolescents pot ser una persona amiga perquè estiga més còmoda (preguntar amb qui està més còmoda, si prefereix estar soles o com vol repartir l'espai).

2

Recollir la informació de la persona acusada.

Qui? → Persona de confiança* + entorn segur

Com? → **ANNEX 3**

Quan? → En el campament in situ o en les pròximes 24h

*La persona de confiança és la persona a la qual ha acudit la persona afectada a explicar-li l'ocorregut. És important que aquesta persona estiga present per a transmetre seguretat a la persona afectada.

3

Comunicar a la comissió d'Entorn Segur del campament o activitat.

Han de **signar** les persones del kraal involucrades (persona del kraal a la qual li ha arribat la informació, la comissió d'Entorn Segur i cap campament o agrupament) l'acord de confidencialitat (**ANNEX 2**).

Protocol en cas d'indici de risc

4

Redactar document de l'entrevista a la persona afectada. ANNEX 3

És important fer-ho immediatament després de l'entrevista per a no oblidar cap detall. Es poden fer també anotacions del llenguatge no verbal.

5

Recollir la informació de la persona afectada.

Qui? → Entorn segur + cap d'agrupament o de campament (si és +18) o persona de confiança (si és -18)

Com? → ANNEX 4

Quan? → In situ en el campament o en les pròximes 24 h.

ÉS IMPORTANT MANTINDRE L'ANONIMAT DE LA PERSONA AFECTADA

6

Redactar el document de l'entrevista a la persona acusada. ANNEX 4

Cal fer-ho immediatament després de l'entrevista per a no oblidar cap detall.

7

Avisar del què ha passat a la Presidència de l'Associació i seguir les seues indicacions.

Mentrestant, continuar amb el protocol actual.

Protocol en cas d'indici de risc

8

Fer una reunió d'Entorn Segur + cap de campament + cap d'agrupament per a valorar els següents passos a seguir:

Comunicar cada fet serà important, però **qualsevol moment NO és bo per a parlar d'aquests temes**. Serà necessari parar i decidir quan, on i qui comunicarà els fets perquè siguin dins d'un espai segur i tranquil.

8.1.

AMB LA PERSONA ACUSADA

8.2.

AMB LA FAMÍLIA DE LA PERSONA ACUSADA

8.3.

AMB LA FAMÍLIA DE LA PERSONA AFECTADA

8.4.

AMB LA RESTA DEL KRAAL I LA COMUNITAT EDUCATIVA

Protocol en cas d'índex de risc

8.1.

AMB LA PERSONA ACUSADA

La comissió d'Entorn Segur haurà de valorar cada cas per a decidir la gravetat dels fets i, amb ells, la necessitat d'aplicar una conseqüència o una altra, de manera que siga proporcionada. El que se cita a continuació és una guia, però cada cas haurà de ser estudiat en funció dels fets.

Totes aquelles accions que siguen delictes significaran l'expulsió directa i la família o el grup decidiran si elevar la denúncia legalment.

+18

SI ÉS MAJOR D'EDAT (SCOUTER/COMITÉ/CONSILIARI):

En cas de sobrepassar una línia roja (**ANNEX 0**), la conseqüència aplicada serà l'expulsió del campament o activitat, sent possible l'expulsió de l'agrupament.

En cas de ser una línia groga (més lleu, sense arribar a ser roja), s'aplicaran les conseqüències proporcionades i es donarà un avís. En cas de repetir-se aquesta o una altra acció que actue com a línia groga s'aplicarà l'expulsió.

+18

SI ÉS MAJOR D'EDAT (RUTA) :

En cas d'un fet greu es valorarà l'expulsió de l'activitat, el campament o fins i tot de l'agrupament.

En cas de ser una línia groga es determinarà una conseqüència proporcionada equivalent a un primer avís.

En cas de repetir-se aquesta acció o una altra que actue com a línia groga s'aplicarà l'expulsió.

-18

SI ÉS MENOR D'EDAT :

En cas d'un fet greu es valorarà l'expulsió de l'activitat, el campament o fins i tot de l'agrupament.

En cas de ser una línia groga es determinarà una conseqüència proporcionada equivalent a un primer avís.

En cas de repetir-se aquesta acció o una altra que actue com a línia groga s'aplicarà l'expulsió.

Protocol en cas d'indici de risc

8.2.

AMB LA FAMÍLIA DE LA PERSONA AFECTADA

És important que la informació li arribe per part nostra i no per segones persones o per part de la persona afectada.

Qui parla amb la família?

Cap d'agrupament + Entorn Segur

Com?

ANNEX 5

Quan?

En el cas que la situació siga **lleu**, és recomanable esperar al final del campament per a comunicar l'ocorregut. En el cas que siga **greu**, i les persones afectades no puguin continuar amb el ritme normal del campament o activitat, és important comunicar-ho a les famílies, si pot ser, quan ho indique la presidència de l'associació. Si no dona temps a la seua resposta, es comunicarà en les 72 h posteriors o abans que la persona afectada arribe a casa.

ÉS IMPORTANT NO DONAR NOMS

8.3.

AMB LA FAMÍLIA DE LA PERSONA ACUSADA

És important que la informació li arribe per part nostra i no per segones persones o per part de la persona afectada.

Qui parla amb la família?

Cap d'agrupament + Entorn Segur

Com?

ANNEX 6

Quan?

En el cas que la situació siga **lleu**, és recomanable esperar al final del campament per a comunicar l'ocorregut. En el cas que siga **greu** i les persones afectades no puguin continuar amb el ritme normal del campament o activitat, és important comunicar-ho a les famílies, si pot ser quan ho indique la presidència de l'associació. Si no dona temps a la seua resposta, es comunicarà en les 72 h posteriors o abans que la persona afectada arribe a casa.

ÉS IMPORTANT NO DONAR NOMS

Protocol en cas d'indici de risc

8.4.

AMB LA RESTA DEL KRAAL I COMUNITAT EDUCATIVA

És important comunicar al kraal amb la brevetat més gran possible que ha ocorregut una situació relacionada amb Entorn Segur en el campament o activitat i que més endavant es farà un Consell per a signar l'acord de confidencialitat (**ANNEX 2**) i comunicar l'ocorregut.

MENTRESTANT:

- no actuar pel seu compte (sense les indicacions de la comissió).
- mostrar tranquil·litat i calma de cara als xiquets, xiquetes i famílies.
- tractar el tema amb confidencialitat, sense fomentar faules o desinformació.
- no parlar amb les parts implicades sobre el tema i sempre derivar a la comissió.
- estar alerta de qualsevol indici de risc i comunicar-ho en tot moment.
- confiar, tindre paciència i esperar a indicacions o a tindre més informació.

Després de l'activació del protocol.

Acompanyament i seguiment del cas

PERSONA AFECTADA

- Intentar separar el màxim possible en les activitats i campaments a la persona afectada de la persona acusada, garantir que no estiguen en el mateix grup i vigilar qualsevol altre índici de risc.
Per exemple: evitar que dormen en la mateixa tenda.
- Ser molt pròxims amb la persona afectada i mostrar suport.
- Intentar no iniciar una conversació del tema. Una vegada cada cert temps, una persona de confiança pot preguntar-li com està portant el procés, però deixant que passe un temps (un mes, dos mesos).
- Preguntar-li si vol parlar del tema. Cal recordar que estem amb ell o ella i que estem preocupats per la seua situació.
- Preguntar si les mesures són efectives o si està còmoda amb les mesures establides i, si està incòmoda amb alguna situació, modificar-ho perquè senta que està en un entorn segur.

PERSONA ACUSADA

- Mantindre a la persona sempre lluny de la persona afectada i intentar que no coincidisquen.
- Vigilar que no repeteix el patró amb altres persones.
- Amb les persones acusades de casos més lleus, a poc a poc normalitzar la situació; les persones poden cometre errors i reeduquem (això es farà tot sol amb la persona acusada, no humiliar en grup). És important no tindre a la persona assenyalada ni castigada socialment per part del grup.

Després de l'activació del protocol.

Acompanyament i seguiment del cas

AMB LES FAMÍLIES

- En l'última reunió cal tancar el protocol i explicar-los que en principi, si ja està tot resolt i gestionat, des del nostre punt de vista està tancat, però que seguim en contacte i acompanyant tant a la família (si necessita qualsevol cosa) com a la persona afectada o persona acusada.
- Comunicar a la família que qualsevol indicatiu o cosa que observen o escolten a casa poden traslladar-ho i podem treballar-ho conjuntament, igual que nosaltres farem seguiment i els comunicarem qualsevol cosa.
- Que senten que poden comptar amb nosaltres.
- Es pot fer alguna reunió més endavant (espaiada en el temps un o dos mesos) per a preguntar com està el xiquet o xiqueta.

AMB ELS SEUS COMPANYS I COMPANYYES DINS DE L'AGRUPAMENT

- Només parlar del tema en el cas que s'hagen assabentat i estiguen reiteradament traient la conversació o que s'observeix que estan excloent a alguna de les parts.
- Parlar amb naturalitat amb el grup sobre la situació, sense contar res que no sàpian; explicar que el cas ja està resolt i que hi ha hagut conseqüències i que, per tant, és necessari deixar de parlar del tema i que hi haurà conseqüències per a qui no el complisca.
- Podem fer una xicoteta reflexió sobre que tots cometem errors i que no hem d'etiquetar a una persona pel que ha fet (en casos més lleus).
- Es pot complementar amb dinàmiques de grup, de confiança, de perdó...

Annexos.

ANNEX 0. Indicadors d'alarma i línies roges del kraal. p. 17

ANNEX 1. Reflexió Entorn Segur per branques. p. 20

ANNEX 2. Acord de confidencialitat. p. 22

ANNEX 3. Com entrevistar a la persona afectada. p. 23

ANNEX 4. Com entrevistar a la persona acusada. p. 26

ANNEX 5. Com comunicar a la família de la persona afectada. p. 29

ANNEX 6. Com comunicar a la família de la persona acusada. p. 30

ANNEX 7. Com entrevistar a les persones que han sigut testimonis dels fets. p. 32

ANNEX 8. Com treballar amb un testimoniatge fals per a reeducar-lo i acompanyar-lo. p. 34

Annexos.

ANNEX 0. Indicadors d'alarma i línies roges del kraal.

Possibles indicadors de risc per edats.

5 - 9 anys

- Retrocedir en el desenvolupament evolutiu (actua com si tinguera menys edat de la que té: es torna a fer pipí, té comportaments més infantils, no vol dormir sol o sola, etc.).
- Jugar excessivament amb les parts més privades del seu cos (mans constantment en la seua vulva o penis).
- Dibuixar coses de contingut sexual o, amb freqüència, dibuixar escenes fosques o estranyes (de forma repetida).
Preguntes sobre la sexualitat humana poc corrents o no adaptades a la seua edat (per exemple: "què és xupliar?").
- No vol anar als Scouts, però abans li agradava molt.
- Mutisme selectiu (deixa de parlar en uns certs contextos o amb certes persones).
- Canvis sobtats de comportament (rabisies infantils, canvis en la reacció que fa davant de diferents accions, molt diferents de com ho feia anteriorment, canvis emocionals sobtats).
- Imitar actes sexuals en jocs de rol (mares i pares, metges, etc.).
- Acostaments estranys amb els adults amb una conducta sexualitzada (acostaments continuats, asseure's i moure's...).
- Estar en estat d'hipervigilància o d'alerta continu.
- Retraïment social. Mostra por de quedar-se amb una persona en concret o es mostra pegada al grup en excés si apareix aqueixa persona.
- Evitar a una persona en concret.

*És important tindre en compte que durant aquestes edats també estan descobrint el seu propi cos, pel que aquest indicador aïllat (asseure's i moure's, fregar-se...) pot ser un signe propi de l'etapa. Serà necessari reeducar el lloc i el moment, però mai utilitzar aquest únic indicador com a alarma.

Annexos.

ANNEX 0. Indicadors d'alarma i línies roges del kraal.

Possibles indicadors de risc per edats.

10 - 15 anys

- Masturbació compulsiva.
- Estar en estat d'hipervigilància o d'alerta continu.
- Retraïment social.
- Comparteixen contingut sexual explícit propi per xarxes socials (fotos, vídeos, converses...).
- Jugar a jocs sexuals (jocs de rol que obliguen a fer accions sexuals).
- No vol anar als Scouts, però abans li agradava molt.
- Canvis sobtats de comportament (no voler menjar, no voler alçar-se del llit...).
- Rebuig de contacte físic de manera brusca (besos, abraçades) quan abans no ho feia.
- Evitar el contacte amb una persona en concret.

16 - 19 anys

- Estar en estat d'hipervigilància o d'alerta continu.
- Allunyar-se del grup.
- Evitar el contacte amb una persona en concret.

Annexos.

ANNEX 0. Indicadors d'alarma i línies roges del kraal.

Línies roges per a les persones adultes

- Tocar els genitals a una persona sense consentiment (independentment de l'edat).
- Tindre converses per xarxes socials fora de l'organització de l'activitat escolta de forma repetida (converses sobre la vida personal fora de preguntar si assistirà o no a una activitat o altres preguntes relacionades amb el funcionament de la secció).
- No està permés jugar a jocs que impliquen que els i les scouts parlen de la seua vida afectiu-sexual (jocs com la botella, l'encenedor, el vent bufa, Jo mai mai, etc.)
- No està permés quedar fora del grup tot sol amb xiquets i xiquetes.
- No està permés tindre relacions amb xiquets i xiquetes començades quan les persones tenen el rol de kraal.
- No està permés tindre converses o comentaris sexualitzant a xiquets i xiquetes ni amb ells i elles ni amb altres persones kraal.
- Respectar l'espai personal i el cos dels xiquets i xiquetes (no obligar a fer abraçades, ni besos, etc.).
- No està permés dormir amb ells i elles tot sol.

*Recordeu que cada cas és individual i s'ha de valorar tenint en compte el context.

Annexos.

ANNEX 1. Reflexió Entorn Segur per branques.

COLÒNIA I ESTOL

Hi ha secrets que ens posen tristos i altres, en canvi, contents i contentes. Els primers són els secrets dolents. Quan alguna cosa que recordem ens posa tristos no pot ser un secret i, per això, és necessari explicar-lo. En canvi, quan alguna cosa ens posa contents i contentes i ens demanen no explicar-ho, hem de guardar el secret!

Llista de contes que ens ajuden a treballar-ho :

- . De quin color són els teus secrets? Margarita García, Mª Jesús Santos
- . El secret de Blef. Teresa Arias i Eva Clemente
- . El meu cos és meu. Editorial Joventut.

Després de contar el conte i parlar dels secrets bons o dolents farem una classificació de diferents exemples que els ajuden a entendre quines coses hem de contar i quines podem guardar com a secret. Per a la dinàmica, en una cartolina escrivim "secrets bons" i en una altra "secrets dolents".

EXEMPLES SECRETS BONS

Un amic vol fer-li una sorpresa a un altre pel seu aniversari.

Li hem fet un regal a la profe, però ella encara no sap res.

La teua germana està trista i li prepares un dibuix sorpresa per a donar-li'l.

El teu amic et compta un secret d'on anirà de vacances aquest estiu. Encara no vol que se n'assabente ningú.

EXEMPLES SECRETS DOLENTS

La teua amiga t'ha espentat i has caigut a terra, fent-te mal.

Un xiquet de la teua classe t'ha dit que et molestarà cada dia si no li fas cas.

Una persona major et proposa un joc que no t'agrada i no et fa sentir bé.

Estàs en un joc i encara que has dit que no vols fer-ho, t'obliguen.

Podem fer la dinàmica més tranquil·la repartint els exemples en papers i pegant-ho en la cartolina o més activa, corrent cap a diferents llocs per a classificar-los.

Vídeo: TU CUERPO ES TUYO de Lucía Serrano
<https://www.youtube.com/watch?v=20FPEwJTJRk>

Annexos.

ANNEX 1. Reflexió Entorn Segur per branques.

UNITAT

A partir d'aquesta branca es farà l'explicació com a reflexió que incloga els següents aspectes:

- A pesar que estiguem jugant, cal anar amb compte de no tocar zones íntimes dels companys i companyes que puguen fer que les persones se senten incòmodes o molestes.
- En el cas que algú se senta així, ja no sols amb gent de la branca, sinó amb qualsevol persona del grup, ens podeu contar qualsevol cosa encara que no siga a un de nosaltres. Podeu explicar-li-ho a qualsevol persona de confiança dins del kraal.

EXPEDICIÓ I RUTA

Els explicarem que hi ha hagut algun problema en altres agrupaments escoltes del món i hem de ser conscients que això també podria passar en el nostre campament per a evitar que passe. Per tant, hi ha una sèrie de normes molt clares que heu de conèixer:

- No es poden tocar parts íntimes dels companys i companyes de forma no consentida, tant en activitats i jocs, com en la rutina del campament.
- Si algú observa que això ha ocorregut, que ho comente a un scouter de confiança tot sol, ja no sols dins de la branca, sinó amb la resta de persones del campament o activitat.
- Respectar l'espai vital de les persones (quan no hi haja reciprocitat) i no estar constantment donant mostres d'afecte físiques excessives (abraçades, besos, contacte físic invasiu...).
- Respectar la paraula "no" i el llenguatge no verbal (quan la persona s'aparta, mostra signes d'incomodat...). Quan algú estableix un límit, hem de respectar-lo.
- Igual de malament està fer-ho, que instigar a altres persones al fet que ho facen o ser còmplices d'aquesta mena de coses.
- Som ací per a donar-vos suport, ens podeu contar qualsevol cosa, tant si és una cosa que us ha passat a vosaltres, com a un company o companya.

Si no es compleixen aquestes normes, hi haurà conseqüències que seran concordades a la gravetat del cas.

ANNEX 2. Acord de confidencialitat.

LOGO DE LA ASOCIACIÓN

ANEXO 7.4.

Acuerdo de confidencialidad

REUNIDOS

En _____ a _____ de _____ de 202__

De una parte, D/Dña. _____ con DNI _____
y domicilio en _____.

De una parte, D/Dña. _____ con DNI _____
y domicilio en _____.

INTERVIENEN

El primero en nombre de _____

El segundo en su propio nombre.

Reconociéndose ambas partes capacidad mutua para el otorgamiento del presente documento.

EXPONEN

PRIMERO.- (BREVE DESCRIPCIÓN DE LOS HECHOS NOMBRANDO A LOS AFECTADOS CON SIGLAS)

SEGUNDO.- (SI HUBIERA ALGUNA OTRA INFORMACIÓN DE INTERÉS)

En consecuencia, estando ambas partes interesadas en el normal desarrollo de la investigación arriba indicada, suscriben la siguiente CLÁUSULA DE CONFIDENCIALIDAD, que se regirá por las siguientes

CLAÚSULAS

PRIMERO.- D/Dña _____ se comprometen a mantener la confidencialidad acerca de todos los datos e informaciones que haya podido ofrecer / aportar en la/s reunión/es mantenidas debiendo

- No hacer público, revelar o transmitir ninguno de los datos obtenidos.
- No hacer uso distinto, ni tratar de forma distinta a la establecida, los datos personales a los que pudiera tener acceso.

SEGUNDO.- Que(Scouts MSC)... se reserva el derecho de acudir a los tribunales o mecanismos legales oportunos para la defensa y/o incumplimiento de la presente cláusula.

Y, en prueba de conformidad, los comparecientes firman, en el lugar y fecha que figuran en el encabezamiento.

Firmas:

Annexos.

ANNEX 3. Com entrevistar a la persona afectada.

PREGUNTES PROPOSADES

DESCRIPCIÓ DELS FETS

- Explica'm què va passar.
- Et recordes de quan va ser? Era al matí o a la nit?
- On estàveu?
- Hi havia més gent?
- Què li vas dir?
- Què vas fer en aquell moment?
- Com et vas sentir?

CONSEQÜÈNCIES

- Tens ferides? On estan?
- Et fa mal alguna cosa?
- Els has dit alguna cosa a la teua família? I a algun amic o amiga?

PREGUNTES OBERTES

- Vols explicar-me alguna cosa més?
- T'abelleix continuar parlant?
- Com et sents ara?
- Què necessites de nosaltres?
- Et podem ajudar en alguna cosa?

Annexos.

ANNEX 3. Com entrevistar a la persona afectada.

PAUTES I INDICACIONS A SEGUIR PER ENTREVISAR LA PERSONA AFECTADA

- Buscar un lloc tranquil per a fer l'entrevista i realitzar l'entrevista sense pressa.
- Posar excusa d'anar al bany o dir que en 5 minuts aneu a un lloc segur (menjador, sala on estigueu a soles, etc.).
- Explicar que aquest és un espai segur en el qual es pot contar qualsevol cosa, que la persona no serà jutjada i que per part nostra no es farà públic.
- Ser sensible a les necessitats de la persona afectada, transmetre-li el missatge del fet que li entenem i li creiem i que estem en disposició a ajudar-la i donar-li suport.
- Dir coses com que "t'ho agraiïc molt. Has sigut molt valenta o valent explicant-ho".
- Mantindre la calma, sense mostrar emocions com la ràbia perquè no senta temor de contar les coses.
- Cuidar el llenguatge no verbal, no fer gestos bruscos que puguen espantar a la persona afectada.
- No contaminar la declaració de la presumpta persona afectada i recollir literalment el que diu i expressa.
- No qüestionar el que diu amb frases com: "estàs segur/a?, no ho hauràs malinterpretat?". Nosaltres ni hem de valorar si el que està comptant és cert o no, això ho farà un professional.
- No jutjar ni insultar a la persona acusada.
- No llevar-li importància a cap emoció i dir-li que és normal que la senta.
- No interrompre i fer-li preguntes tipus "vols contar alguna cosa més?" perquè senta que tenim interès.

Annexos.

ANNEX 3. Com entrevistar a la persona afectada.

PAUTES I INDICACIONS A SEGUIR PER ENTREVISAR LA PERSONA AFECTADA

- No forçar al fet que done més informació. Es necessiten fets bàsics per a tindre clar que es tracta d'un abús (els detalls li ho explicarà als professionals). Si ens ho explica tot amb detalls, ho recollim, però es tracta de generar un lloc segur i de confiança, per la qual cosa si no vol explicar-nos res més, cal deixar-ho.
- Preguntar-li les seues pors i preocupacions.
- No utilitzar paraules com a violador, violació, abús, culpa, maltractament, denúncia, presó, policia, això no té importància, estàs exagerant, etc. No minimitzar el cas. Intentarem que no et passe a tu ni a cap persona més.
- La conversa ha d'acabar deixant clar que compta amb el nostre suport i explicar-li els passos que es donaran després (següents passos del protocol).
- No mentir ni assegurar alguna cosa que no podem complir, es pot contestar un "no estic segur, no ho sé, però ho esbrinaré".

Annexos.

ANNEX 4. Com entrevistar a la persona acusada.

Abans de començar, llegir el protocol i especialment les pautes de com entrevistar la persona acusada.

Primerament, serà important deixar que parli la persona sense interrompre el discurs per a, més tard, realitzar les preguntes que necessitem per a complementar la informació.

PREGUNTES PROPOSADES

DESCRIPCIÓ DELS FETS

- Explica'm què va passar.
- Et recordes de quan va ser? Era al matí o a la nit?
- On estàveu?
- Hi havia més gent?
- Què li vas dir?
- Què vas fer en aqueix moment?
- Com creus que es va sentir l'altra persona?
- Com et vas sentir?
- Els has dit alguna cosa a la teua família? I a algun amic o amiga?

PREGUNTES OBERTES

- Vols explicar-me alguna cosa més?
- T'abelleix continuar parlant?
- Com et sents ara?

Annexos.

ANNEX 4. Com entrevistar a la persona acusada.

PAUTES I INDICACIONS A SEGUIR PER ENTREVISAR LA PERSONA ACUSADA

Coses a tindre en compte abans de l'entrevista:

- 1 Serà important anar oberts i obertes a escoltar a la persona sense deixar-nos portar per la informació que ja sabem. Per això, és necessari utilitzar un llenguatge relaxat i no directe amb frases com: "Què has fet?"
- 2 De vegades la persona agressora pot ser persona afectada en un altre context, per la qual cosa serà necessari mostrar atenció a altres patrons que ens pogueren indicar un altre cas. Cada cas és únic i, per tant, és important tindre en compte el context en cada moment, tenint clar que pot ser que no sempre es realitze amb intenció. No per això serà menys greu, però caldrà tindre-ho en compte perquè les conseqüències aplica-des siguen concordes amb la situació.
- 3 Serà necessari que la persona no se senta jutjada perquè pugui expressar-se des de la calma. Abans d'escoltar el relat partirem del benefici del dubte sabent que la persona és presumpta acusada. Quan tinguem tota la informació podrem traure conclusions.

Annexos.

ANNEX 4. Com entrevistar a la persona acusada.

PAUTES I INDICACIONS A SEGUIR PER ENTREVISAR LA PERSONA ACUSADA

- Buscar un lloc tranquil per a fer l'entrevista i realitzar l'entrevista sense pressions.
- Posar excusa d'anar al bany o dir que en 5 minuts aneu a un lloc segur (menjador, sala on estigueu a soles, etc.).
- Mantindre la calma, sense mostrar emocions com la ràbia perquè no senta temor de contar les coses.
- Cuidar el llenguatge no verbal, no fer gestos bruscos que puguin espantar a la persona acusada.
- No interrompre i fer-li preguntes tipus "vols contar alguna cosa més?" perquè senta que tenim interès.
- No utilitzar paraules com violador, violació, abús, culpa, maltractament, denúncia, presó, policia, això no té importància, estàs exagerant, això és mentida, etc.
- Demanar informació transmetent confiança. Asseure's amb la persona i preguntar què ha passat (sense dir-li res del que sabem). Demanar informació. Dir-li que per part nostra no es farà públic.
- Preguntar si alguna vegada ha viscut una situació similar (a casa, grup d'amistats...). La resposta d'aquesta pregunta pot ajudar-nos a entendre el context (repetició de patrons), però no justificarà l'acte pel qual haurem d'aplicar una conseqüència segons el cas.
- Una vegada finalitzada l'entrevista, si la persona acusada ha mostrat una actitud de col.laboració, serà necessari reforçar-li-la dient-li frases com "Gràcies per explicar-ho". A més se li comunicarà que es pensaran les conseqüències i que se li diran més cap avant. Tot el parlat és confidencial, per la qual cosa serà necessari recordar-li-ho.

És important saber què li reforça a cada xiquet o xiqueta per a posar una conseqüència que actue de reforç negatiu. Es recomana que siga una conseqüència aplicada a curt termini, llevat que siga una línia roja que implique l'expulsió.

Annexos.

ANNEX 5. Com comunicar a la família de la persona afectada.

- 1 No qualsevol moment és bo per a comunicar el succeït.**
Per tant, serà important decidir quan i com es comunica. Recomanem que la comunicació la faça la comissió d'Entorn Segur i no sols una persona.
- 2 Una vegada decidit el moment, hem de descriure l'ocorregut comptant primer el més general (descriuint el context) i després anar afegint detalls sense espantar.
- 3 Serà necessari no utilitzar paraules com a violador, violació, abús, culpa, maltractament, denúncia, presó, policia, etc. i comptar els fets des de la presumpció, ja que el succés segueix el protocol indicat.
- 4 En la conversa hem d'intentar que la família se senta secundada, empatitzant amb ella i recolzant els seus sentiments. En els dies següents hem d'estar accessibles telefònicament perquè la família se senta escoltada i secundada.
- 5 Hem d'entendre la posició de ràbia de les famílies i parlar sempre des de la comprensió i la calma: "És normal que estigueu enfadats, continuarem indagant, seguirem en contacte, això serà confidencial!"
- 6 No hem de confrontar a la família i actuar amb calma.

Annexos.

ANNEX 6. Com comunicar a la família de la persona acusada.

- 1 No qualsevol moment és bo per a comunicar el succeït**
Per tant, serà important decidir quan i com es comunica. Recomanem que la comunicació la faça la comissió d'Entorn Segur i no sols una persona.
- Una vegada decidit el moment, hem de descriure l'ocorregut comptant primer el més general (descriuint el context) i després anar afegint detalls sense espantar.
- Serà necessari no utilitzar paraules com a violador, violació, abús, culpa, maltractament, denúncia, presó, policia, etc. i comptar els fets des de la presumpció, ja que el succeís segueix el protocol indicat.
- En cas d'haver activat el protocol i entrevistat a totes dues parts tenint ja les conclusions, serà necessari fer dues reunions o crides amb la família: una per a comunicar els fets succeïts i una altra per a comentar les conseqüències aplicades. MAI fer-ho en una mateixa crida o reunió per a deixar processar la informació a la família i permetre-li així uns dies perquè es gestionen. La recomanació és que passen mínim 48 hores. En cas d'estar en el mateix municipi serà millor fer-lo presencial.
- En cas de comunicar-ho quan encara no comptem amb les conclusions, hem d'exposar els fets dient que presumptament el seu fill o filla ha actuat de la forma que se li compta.
- Hem d'entendre la posició de ràbia de les famílies, i parlar sempre des de la comprensió i la calma. La família no és responsable del que haja fet el seu fill o filla.
- No hem de confrontar a la família i hem d'actuar amb calma.

Annexos.

ANNEX 6. Com comunicar a la família de la persona acusada.

Coses que podem dir:

- Us escoltem, us donem suport.
- Estem ací per a buscar una solució conjunta.
- És necessari entendre que s'han superat límits que hauran de tindre les seues conseqüències. Entenc que ara mateix estigueu enfadats, jo també ho estaria.
- Us ho volem comunicar perquè totes dues parts puguem digerir el que ha passat i d'ací a uns dies ens tornem a reunir i parlem de les conseqüències amb tot digerit.
- Continuarem indagant, seguirem en contacte i això serà confidencial.

Annexos.

ANNEX 7. Com entrevistar les persones que han sigut testimonis

S'entrevista a cada persona que ha sigut testimoni per separat. Primerament, serà important deixar que compten la seua versió amb preguntes obertes com:

- Què ha passat?
- Quan?
- Què has vist?
- Què vas sentir?

Quan acabe tot el seu discurs farem preguntes amb la informació que ja teníem per a no esbiaixar la seua versió dels fets.

Si coincideixen algunes versions i altres no, tornarem a entrevistar a totes les parts fent preguntes més concretes sobre els fets que no coincideixen.

Serà important recordar en tot moment que és confidencial.

En cas de no haver-hi testimonis concrets i ser en gran grup, l'entrevista inicial es realitzarà a tothom per a poder descartar gent. Després de descartar a les persones que no poden donar testimoni, podrem tornar a entrevistar de manera individual a aquelles persones que semblen estar més implicades.

En estar ja en gran grup serà necessari recordar les normes del protocol explicades a l'inici del campament d'estiu o de l'acampada i que l'incompliment d'aquestes tindrà conseqüències.

Annexos.

ANNEX 7. Com entrevistar les persones que han sigut testimonis

Igual que en la resta d'entrevistes, cal tindre en compte aquestes pautes per a cuidar l'espai i a les persones entrevistades:

- Buscar un lloc tranquil per a fer l'entrevista i realitzar l'entrevista sense presses. Posar excusa d'anar al bany o dir que en 5 minuts aneu a un lloc segur (menjador, sala on estigueu soles, etc.).
- Mantindre la calma, sense mostrar emocions com a ràbia perquè no senta temor de contar les coses.
- Cuidar el llenguatge no verbal, no fer gestos bruscos que puguin espantar a la persona que està contant el testimoni.
- Demanar informació transmetent confiança. Asseure's amb la persona i preguntar què ha passat (sense dir-li res del que sabem). Demanar informació. Dir-li que per part nostra no es farà públic.
- Una vegada finalitzada l'entrevista, si la persona ha mostrat una actitud de col.laboració, serà necessari reforçar-li-la dient-li frases com a "Gràcies per explicar-ho".

Annexos.

ANNEX 8. Com treballar un fals testimoniatge

Aquest apartat **NOMÉS** s'utilitzarà en el cas que tinguem proves verificables i empíriques (proves objectives) que el testimoniatge de la persona afectada ha sigut fals.

En cas de ser un cas greu mai decidirem nosaltres si és fals o no, ja que no comptem amb la formació necessària i una mala aplicació d'això pot tindre conseqüències molt greus per a la persona afectada. En aquests casos es contactarà amb un psicòleg o psicòloga judicial o forense expert mitjançant el Col·legi Oficial de Psicòlegs i Psicòlogues del territori valencià.

Una vegada aplicat el protocol i amb les conclusions que l'apartat que heu d'aplicar és aquest, serà necessari pensar unes conseqüències per a la presumpta persona afectada que siguen proporcionades als fets narrats.

Se li donarà una oportunitat de manera que la conseqüència no siga l'expulsió de l'agrupament, sinò una reeducació de la persona. En cas que es repetisquen els fets es pensarà altres conseqüències més fortes com l'expulsió de l'agrupament.

La conseqüència serà necessària, ja que li ha fet mal a una altra persona i no contribueix al fet que, en altres casos, les persones que són víctimes puguem veure com la seua credibilitat es veu afectada.

Després d'aplicar la conseqüència i tancar el cas serà necessari separar a la persona que ha realitzat el fals testimoniatge de la persona acusada (en grups diferents) fins que es normalitze la situació.

Annexos.

ANNEX 8. Com treballar un fals testimoniatge

COM PARLAREM AMB LES FAMÍLIES?

És important que la informació li arribe per part nostra i no per segones persones o per part de la persona afectada. En el cas que la situació siga lleu i succeísca en el campament, és recomanable esperar en tornar al municipi per a comunicar l'ocorregut en persona.

EN CAS QUE CONEIXEM QUE ÉS UN FALS TESTIMONIATGE SENSE HAVER PARLAT ANTERIORMENT AMB LA FAMÍLIA

Si els fets han passat en una activitat en la qual és necessari comunicar-ho en el moment, parlarem tant amb la família de la persona acusada com amb la de la presumpta persona afectada per separat, indicant que hi ha contradiccions en la narració dels fets i que continuarem investigant i mantenint-los informades.

És important mantindre la calma i empatitzar.

Annexos.

ANNEX 8. Com treballar un fals testimoniatge

CAS QUE ES DESCOBREIX QUE ÉS UN FALS TESTIMONIATGE DESPRÉS D'UN CERT TEMPS I DESPRÉS DE PARLAR AMB LES FAMÍLIES AMB UNA ALTRA VERSIÓ INICIAL

Haurem de parlar amb la família del presumpte acusat i disculpar-nos. Per a això, li comunicarem que tenim una nova informació que, després de contrastar les versions, canvia el succeït. Serà important empatitzar i validar que és normal que estiguen enfadats, mostrant que el kraal també ho està.

Podem dir-los que s'aplicaran conseqüències al succeït i se li farà seguiment a la qual era la presumpta víctima perquè pugui tornar a la normalitat.

En cas que el grup ho sàpia, serà necessari parlar amb ells i elles i dir-los que aquest tipus de conductes no estan bé i que també tindran les seues conseqüències. Haurem de demanar que, una vegada tancat el cas, no es podrà tornar a parlar d'això i que continuar parlant del tema o pressionant a les persones implicades també tindrà conseqüències.

Amb la família de la persona que ha donat el fals testimoniatge li comunicarem que tenim una nova informació que, després de contrastar les versions, canvia el succeït. Serà important empatitzar i validar que és normal que estiguen enfadats, mostrant que el kraal també ho està.

Serà important comunicar-ho en dues vegades. Primer cal actualitzar els fets i, més tard, comunicar les conseqüències aplicades. En cas de realitzar-se en campament i decidir gestionar-ho sense cridar a la família se li comunicarà en tornar al municipi.

